

Saamelainen maisema saamelaisten kansallispäivän seminaarin aiheena

Saamelaisten kansallispäivää vietetään 6. helmikuuta. Oulun yliopiston Giellagas-instituutti järjestää jo perinteeksi muodostuneen saamelaisten kansallispäivän seminaarin torstaina 9. helmikuuta klo 10–16 humanistisen tiedekunnan salissa HU106. Seminaarin tämän vuoden teemana on saamelainen maisema, sen eri kerrokset ja tulkinnat. Seminaari järjestetään yhteistyössä Saamelaismuseo Siidan *Ealli biras* -hankkeen kanssa. Seminaari on suomenkielinen.

Siidassa on toiminut vajaan vuoden Saamelainen kulttuuriympäristöyksikkö. Yksikkö koostuu kahdesta hankkeesta, *Ealli biras – Elävä ympäristö* -hankkeesta (1.3.2011 – 30.6.2013) ja *Saamelainen kulttuuriympäristöyksikkö* -pilotihankkeesta (21.2.2011 – 31.12.2013). Hankkeiden myötä saamelaiseen maisemaan liittyvät asiat ovat ajankohtaisia.

Samuli Aikio on saamen kielen ja saamelaisten historian tutkija. Puheenvuorossaan hän kertoo Tenokylän siidasta, jonka "laillinen asema" Ruotsin hallinnossa päättyi jo runsaat 250 vuotta sitten, kun Strömstadin rauhansopimus halkaisi sen kahtia uudella valtakunnanrajalla. Tarkastelun aiheena on jo ennestään syrjäisen siidan marginalisoituminen uusien yksiköiden reuna-alueiksi, joilla perinteisten omistusten ja tapojen kunnioitus kuitenkin säilyi sitkeästi jopa nykyaikaan asti.

Eija Ojanlatva työskentelee Siidan Saamelaisen kulttuuriympäristöyksikön arkeologina. Hän kertoo, miten kristinuskon leviäminen saamelaisalueella muutti kulttuurin lisäksi myös saamelaista kulttuurimaisemaa.

Anna-Liisa Väyrynen on tutkijana Giellagas-instituutissa. Hän on valmistelemassa väitöskirjaa Lokan tekoaltaan allasevakkujen selviytymisen malleista. Hän kertoo Lokan tekoaltaan rakentamisen taustoista ja ihmisten erilaisista tavoista sopeutua kotiseudun menettämiseen.

Anni-Siiri Länsman on sosiologi ja saamelaisen kulttuurin tutkija, jonka tutkimuskohteita ovat saamelaisen kulttuurin uudet kontekstit ja haasteet. Hän on tehnyt väitöskirjan saamelaisten ja suomalaisten matkailijoiden väärtisuhteista Lapissa. Länsman toimii Giellagas-insituutin johtajana yliopistolehtorin toimensa ohella.

Janne Laukka on arkkitehti, joka oli mukana Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksen suunnittelukilpailun voitaneessa työryhmässä ja hän on toiminut rakennushankkeen arkkitehtisuunnittelun projektipäällikkönä. Laukka kertoo Sajoksen suunnitteluprosessista ja siitä, miten saamelainen kulttuuri ja muotokieli vaikuttivat kulttuurikeskuksen suunnitteluun.

Marko Jouste on musiikintutkija, jonka työ on liittynyt erityisesti historiallisiin Suomen alueen saamelaisiin musiikkikulttuureihin. Väitöstutkimus käsitteli 1900-luvun alkupuoliskon inarinsaamelaista musiikkiperinnettä. Musiikkikulttuurien tutkimuksen osana merkittäviksi ovat muodostuneet monenlaiset saamelaisista paikallisista kulttuureista kertovat lähteet, jotka mahdollistavat myös historiallisen kulttuurin tutkimuksen yleisemminkin. Tämän seminaarin esitelmässä on tarkoituksena esitellä juuri tällaisia aineistoja ja pohtia niiden tutkimuksellisia mahdollisuuksia historiallisten saamelaisten kulttuuriympäristöjen selvittämisessä.

Päivi Magga on *Ealli biras – Elävä ympäristö* -hankkeen projektikoordinaattorina Saamelaisessa kulttuuriympäristöyksikössä Siidassa. Magga on tehnyt omaan tutkimukseensa liittyen elokuvan *Vuomaselkä – muisteluksia poroaidalta*, joka kertoo paikkaan liittyvästä muistitiedosta. Hän näyttää elokuvan ja kertoo miksi halusi tehdä sen.

Lisätietoja:

Johtaja Anni-Siiri Länsman, Giellagas-instituutti 040 518 3781, www.oulu.fi/giellagas

Projektikoordinaattori Päivi Magga, *Ealli biras* -hanke / Siida 040 180 1501, www.siida.fi